

VAL 2026

Teknikföretagens partienkät

Ska Sverige vara en innovationsmakt eller en åskådare i det globala teknikracet?

I september går Sverige till val, och visst är det precis som alltid mycket som står på spel. Men är det kanske så att just detta val är lite viktigare än de tidigare? Det beror förstås på vem man frågar, men vi kan konstatera att mycket har hänt sedan valet 2022, inte minst inom de områden där Teknikföretagens medlemmar verkar.

Sedan vi röstade förra gången har AI-utvecklingen gått från perifer techfråga till en av de viktigaste frågorna för både samhälle och näringsliv. Elbilar har blivit mainstream, och med detta har batteriteknikens kapplöpning lagt i en ny växel. En flodvåg av datacenter, halvledare och beräkningskapacitet sprider sig över världen. Framför oss ser vi ytterligare steg mot elektrifiering, mot robotisering och en ny rymdindustri.

Så nog har det hänt en del under den gångna mandatperioden. Nytt sedan förra valet är dessutom hastigheten med vilken den tekniska utvecklingen går framåt, och de resurser andra länder lägger på att erövra svenska industriella styrkeområden.

Varför innebär då detta att höstens val skulle vara särskilt viktigt? Det har att göra med den svenska konkurrenskraften och den exporterande industrins framtid, som är tätt förknippad med det svenska välståndet. Teknikföretagens medlemmar, från små verkstadsbolag och teknikkonsultbolag till globala jättar med underleverantörsled som slingrar sig genom hela den svenska företagsamheten, utgör 30 procent av den svenska exportens värde – och upplever just nu en konkurrenssituation ställd på sin absoluta spets.

Därför fokuserar vi från Teknikföretagen vår politiska kommunikation i valrörelsen på noga utvalda områden – det handlar om teknikpolitik, energipolitik, tillgång till STEM-kompetenser och det faktum att politiken behöver låta arbetsmarknadens parter hantera den svenska modellen.

Därför har vi också frågat partierna hur de förhåller sig till våra valfrågor inom energi, STEM-kompetens, arbetsmarknad och teknikpolitik.

Pia Sandvik, vd Teknikföretagen

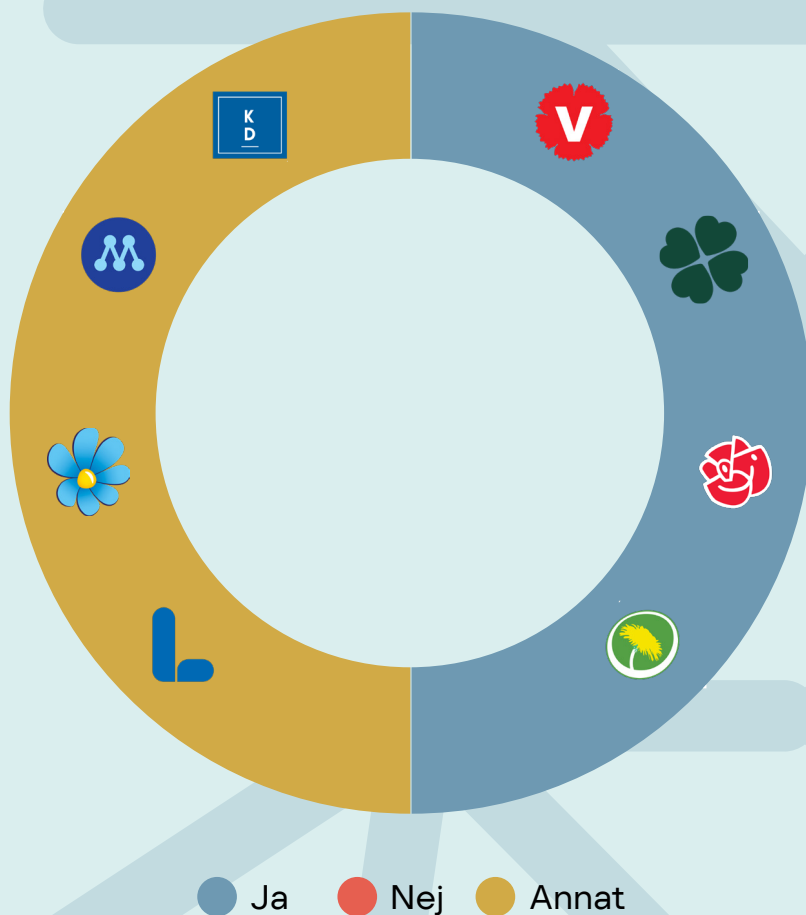

Energi

Bara fram till 2030 väntas efterfrågan på el öka enormt. Det handlar om nya industrier, datacenter och elektrifiering av såväl näringsliv som transporter. Då måste det finnas tillräckligt med el i uttaget och en långsiktig politisk överenskommelse. Teknikföretagens förslag om att tillsätta en energiberedning, att bygga ut mer vindkraft för att hålla jämn takt med elektrifieringen och att effektivisera elnäten möter upp mot våra medlemmars behov, men hur ser egentligen politiken på dessa frågor?

Avser ni som parti att verka för, och ingå i, en parlamentarisk energiberedning under nästa mandatperiod?

Annat

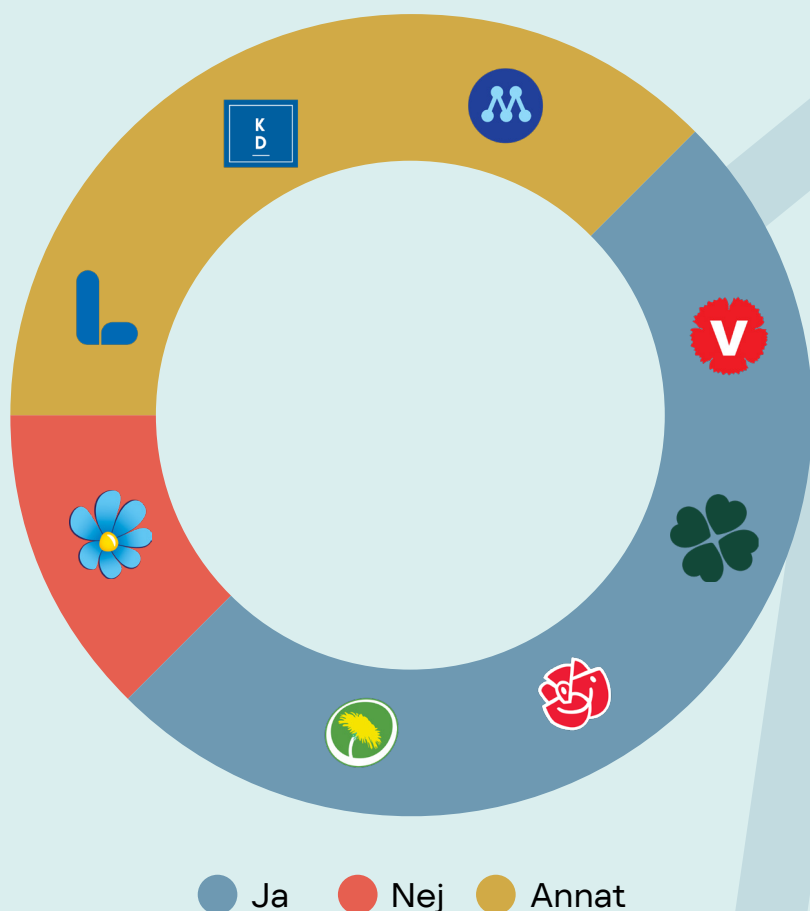
M: Det parlamentariska läget innebär en bred uppslutning bakom regeringens och Moderaternas linje.

SD: Vi kan tänka oss ingå i en sådan, beroende på syfte och utformning

KD: Mandatperiodens konstruktiva samtal har lett till en bred samsyn om energipolitikens inriktning – vi ser fortsatt positivt på samarbeten trots syn på olika åtgärder.

L: L är öppna för bred förankring men viktigast är stabila regler; beredning får ej fördröja kärnkraft.

Avser ni som parti att verka för återupptagen och utökad vindkraftsutbyggnad för att möta elbehoven på kort och medellång sikt?

Annat

M: Moderaterna har stärkt förutsättningarna för att få lokal acceptans, nu måste branschen göra sitt.

KD: Vindkraft är beroende av planerbar baskraft, därför prioriteras ny kärnkraft framför subventioner. Vindkraft har fortsatt en plats i energimixen. Närboende ska i större utsträckning kompenseras för upplevda störningar.

L: Sverige behöver snabb elökning: vindkraft kortsiktigt, kärnkraft långsiktigt för stabilitet.

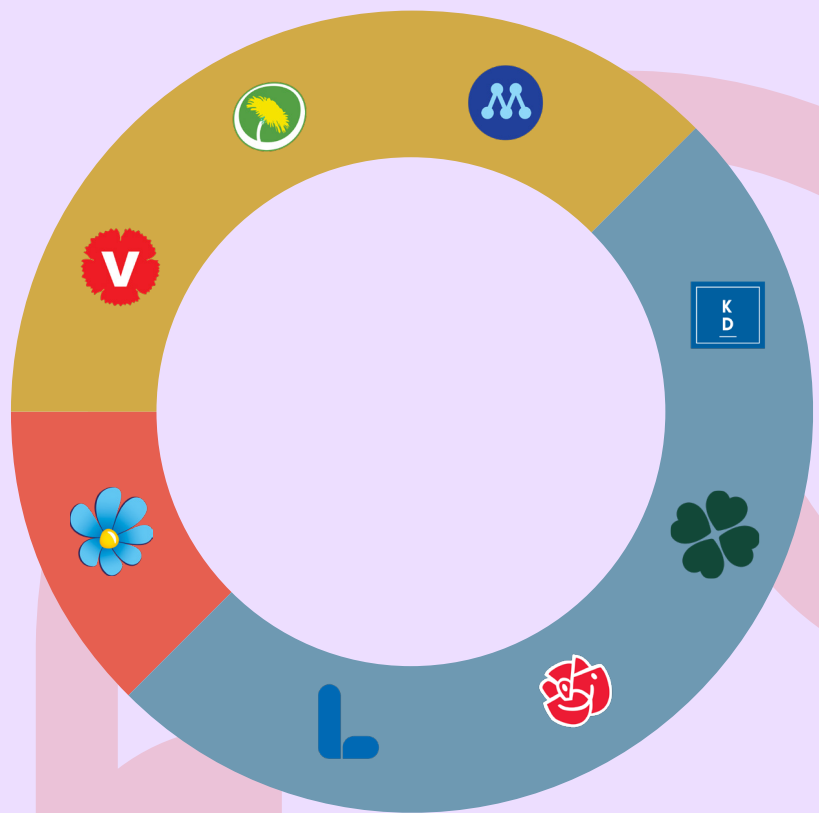

STEM-kompetens

Redan i dag är bristen på såväl kvalificerade yrkesarbetare som ingenjörer stor inom industrin och teknikbranschen. Därtill uppkommer nya och förändrade kompetensbehov utifrån samhällets behov av förmåga till resiliens, omställning och försvar. Allt för få unga väljer och genomgår tekniska utbildningar, samtidigt som det saknas en sammanhållen strategi för up-skillning och re-skillning för dem som redan arbetar. Det behövs strategiska satsningar för att säkerställa kompetens.

Anser ni som parti att gymnasieskolan bör reformeras så att skillnaden mellan studieförberedande och yrkesförberedande utbildningar minskar, i syfte att bättre möta arbetsmarknadens behov?

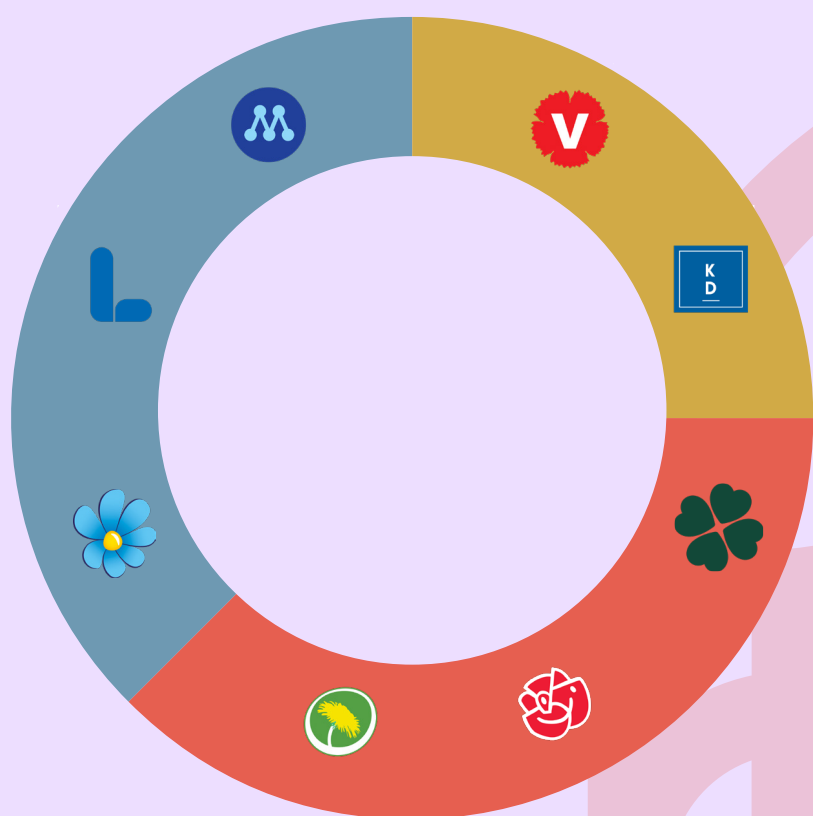
Annat

M: Vi vill tydliggöra rollerna mellan programmen, införa en tvåårig yrkesskola som ett tredje spår och stärka lärlingsutbildningarna.

V: Genom att sätta stopp för vinstjakt i grundskolan kommer fler elever bli behöriga till gymnasiet

MP: MP står bakom riksdagsbeslutet om att arbetsmarknadens behov ska vägas in i planeringen av program.

Avser ni som parti verka för införande av incitament för studier inom STEM, såsom exempelvis avskrivning av studielån eller extra meritpoäng på gymnasiet?

● Ja ● Nej ● Annat

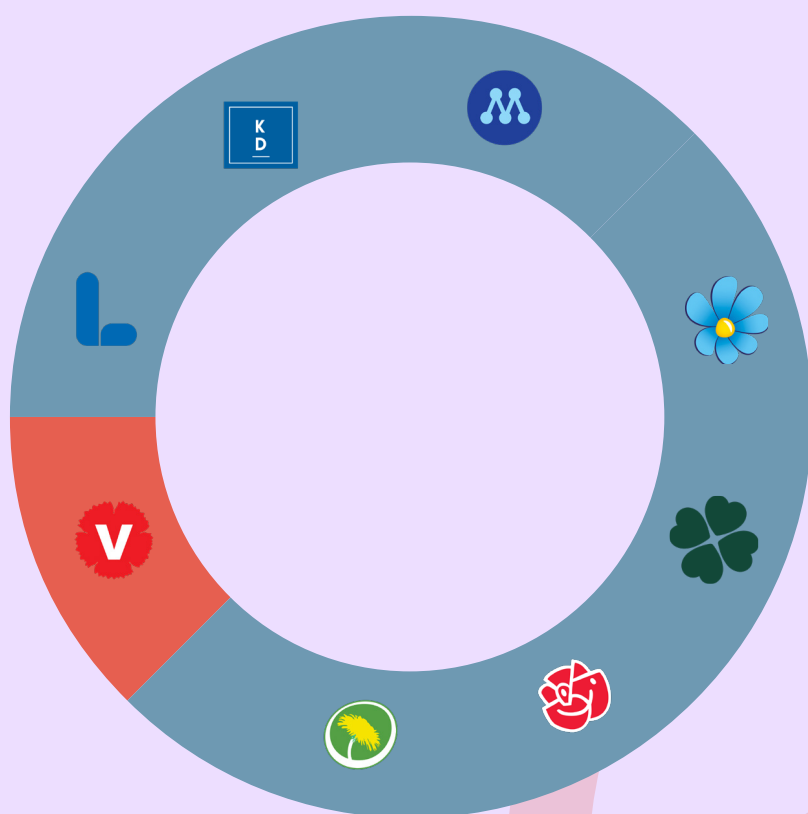
Annat

KD: KD vill öka intresset för STEM genom tidiga skolinsatser och bättre vägledning. Vi är öppna för incitament som är väl utredda, träffsäkra och hållbara

V: Vi anser att satsningar måste ske tidigare i grundskolan och gymnasiet för att fler ska välja STEM

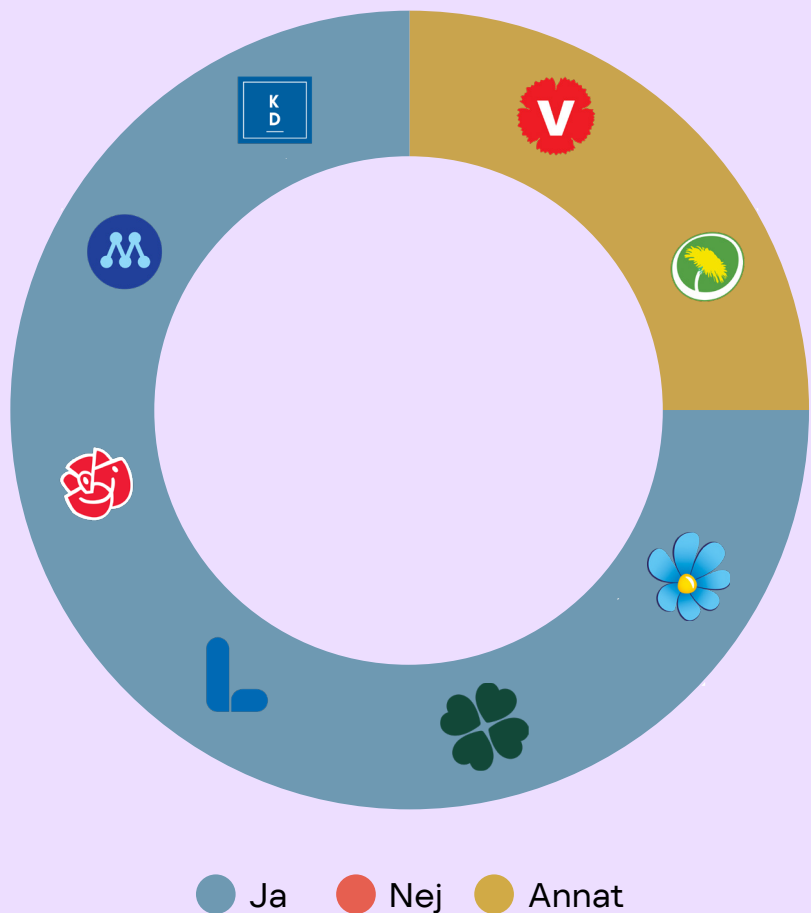

Anser ni som parti att utbudet av högre utbildning tydligare ska dimensioneras utifrån regionala och nationella behov?

● Ja ● Nej ● Annat

Anser ni som parti att det behövs nationella mål för kompetens inom strategiskt viktiga områden för Sverige, såsom artificiell intelligens eller energiteknik för fossilfri elektrifiering?

Annat

V: Vi har inte tagit ställning till frågan

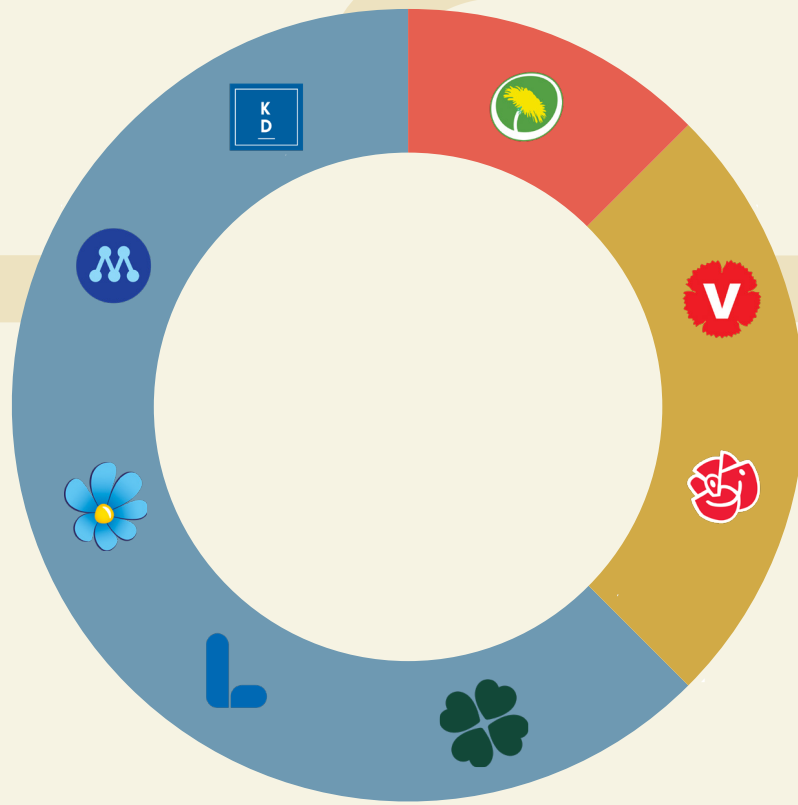
MP: MP vill stärka kompetensförsörjningen i områden avgörande för klimatomställningen och vår utveckling.

Arbetsmarknad

Trots enorma behov av investeringar i såväl militär som civil resiliens, klimatomställning och fysisk och digital infrastruktur finns förslag från politiskt och fackligt håll om att på olika sätt minska arbetstiden. Teknikföretagen säger nej till arbetstidsförkortning och vi vill bevara karensavdraget.

Anser ni som parti att frågor om arbetstidsförkortning huvudsakligen bör hanteras av parterna på arbetsmarknaden i branschvisa förhandlingar, snarare än genom lagstiftning?

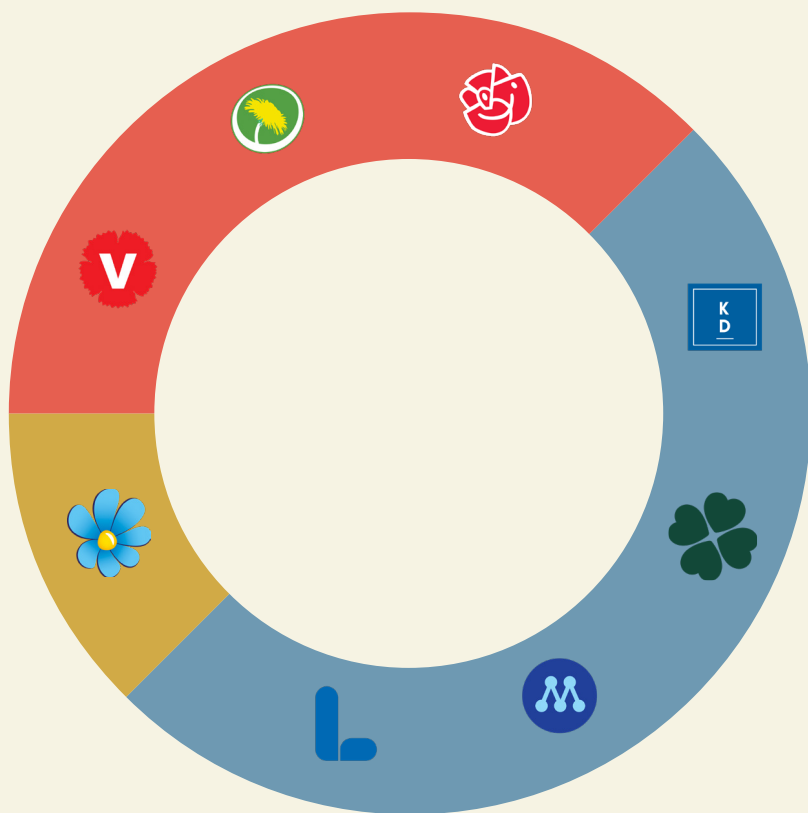
● Ja ● Nej ● Annat

Annat

S: Arbetstiden behöver kortas, men frågan bör i första hand lösas av parterna på arbetsmarknaden

V: Om arbetsmarknadens parter inte kommer överens behövs riksdagsbeslut och lagstiftning

Avser ni som parti att verka för att bibehålla karensavdraget i sin nuvarande form för att motverka korttidsfrånvaro?

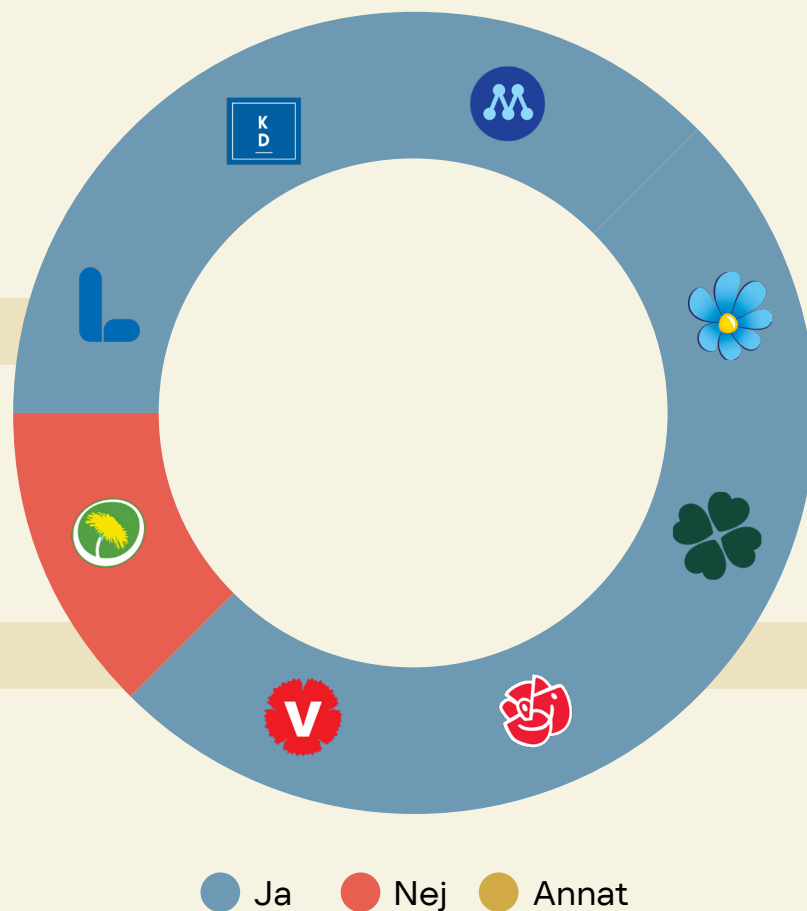

● Ja ● Nej ● Annat

Annat

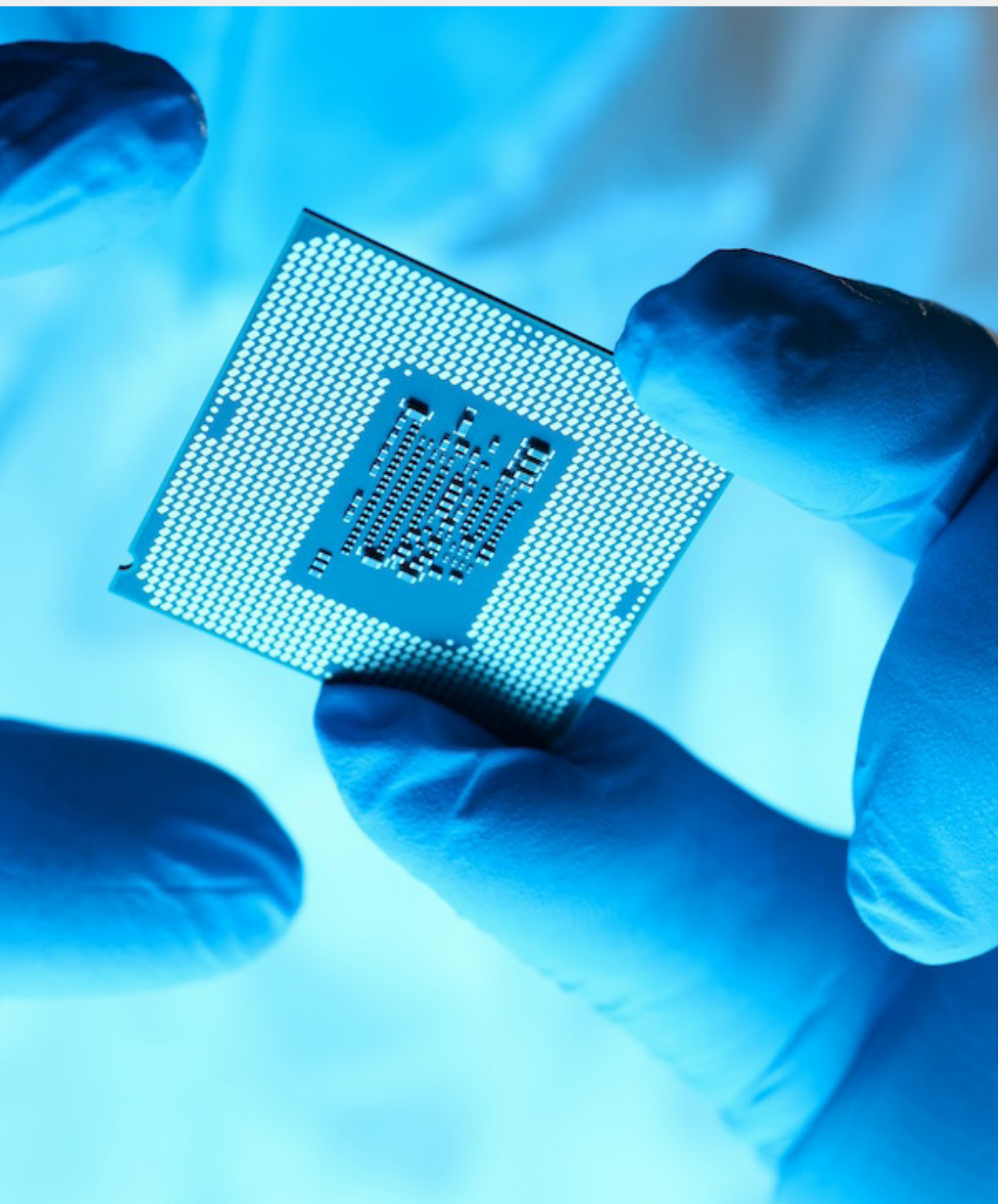
SD: Vi verkar för att karensavdraget tas bort för vissa grupper, ex vård och omsorg, inte industrin

Avser ni som parti att verka för fler arbetade timmar i svensk ekonomi?

Teknikpolitik

Vad tusan är teknikpolitik? Jo, det handlar om hur staten skapar rätt förutsättningar för att utveckla, testa och sprida ny teknik – så att företag kan växa, innovationer når marknaden och Sverige står starkt i det globala racet efter morgondagens teknik.

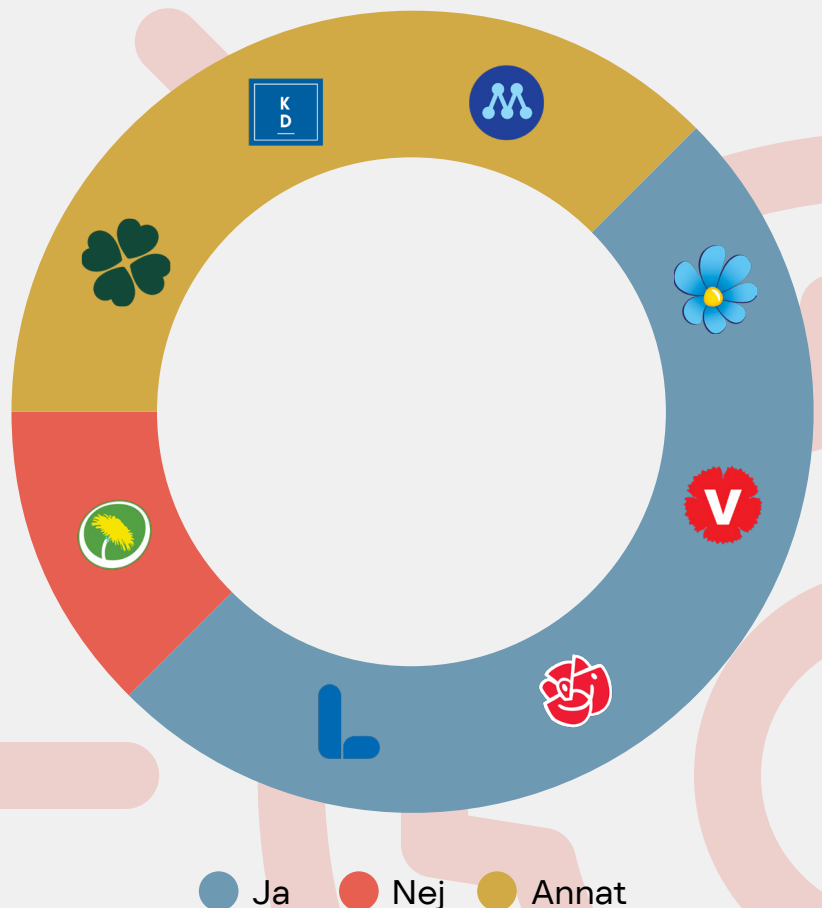
Avser ni som parti att verka för att regeringen inrättar ett teknikråd eller motsvarande på Regeringskansliet med förankring i industri och akademi för att stärka kopplingen mellan forskning, innovation eller industrialisering i Sverige?

Annat

M: Moderaterna vill inrätta ett AI-råd med representanter från näringsliv, akademi och offentlig sektor, för att kunna behålla ledartröjan inom AI. Det är ett kritiskt nytt område för framtidens industri, och Moderaterna vill säkra Sveriges position som ledande innovationsland.

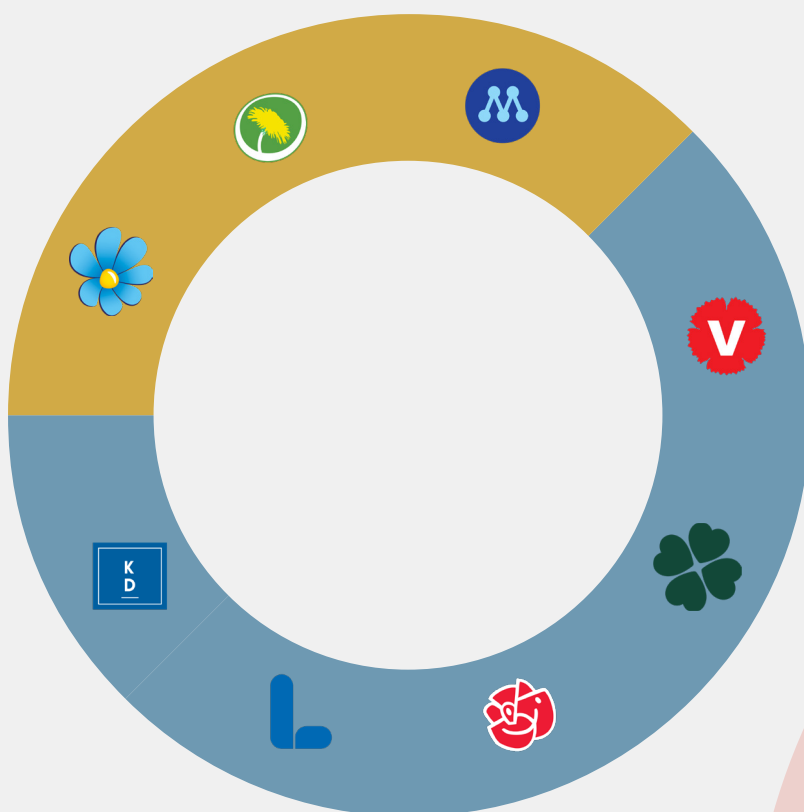
KD: KD vill stärka samarbete mellan akademi, näringsliv och politik för bättre kommersialisering /industrialisering av forskningen. Exakta former bör utredas vidare.

C: Stärkt koppling mellan forskning, innovation och industrialisering är helt centralt för svensk tillväxt. Dock har vi som parti inte tagit ställning till om teknikråd eller liknande är bästa förslaget.

Avser ni som parti att verka för att staten tar en mer aktiv roll i nedan beskrivet?

Att dela risk vid investeringar i banbrytande teknikområden med potential att ge stor samhällsekonomisk nytta och tekniska språng, där risktagandet är för stort för företagen själva, till exempel i form av Teknikkliv?

● Ja ● Nej ● Annat

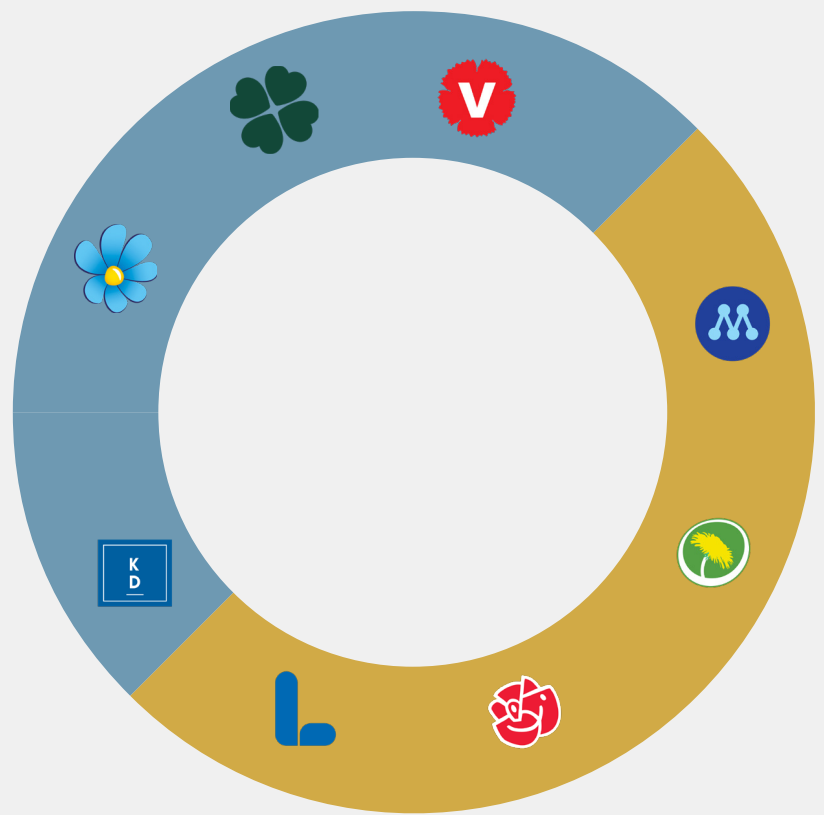
Annat

M: Vi har inte tagit ställning till det som förslag.

KD: KD vill stärka samarbete mellan akademi, näringsliv och politik för bättre kommersialisering/industrialisering av forskningen. Exakta former bör utredas vidare.

C: Stärkt koppling mellan forskning, innovation och industrialisering är helt centralt för svensk tillväxt. Dock har vi som parti inte tagit ställning till om teknikråd eller liknande är bästa förslaget.

Avser ni som parti att verka för att staten under nästa mandatperiod ska öka sina FoU-satsningar till minst 1 % av BNP – motsvarande ca 20 miljarder kronor mer per år– i nivå med jämförbara länder?

Annat

M: BNP-mål leder till slöseri och felinvesteringar. Förbättrat FoU-avdrag och villkor är viktigare.

KD: Vi ser behov av ökade och långsiktiga satsningar på FoU. Nivån bör avgöras inom ramen för forsknings- och innovationspropositionen + de samlade budgetprioriteringarna.

L: Sverige måste öka FoU; L har medverkat till proposition som höjer anslag med 6,5 mdr till 2028.

S: Vi vill satsa på FoU för att ökad innovation och tillväxt, men vill inte låsa oss vid en viss % av BNP

MP: Vi vill öka medel för forskning och innovation men har för tillfället inte ett uttalat 1%-mål.

● Ja ● Nej ● Annat

Teknikföretagens 4600 medlemsföretag står för en tredjedel av Sveriges export och över en miljon jobb. Vår uppgift är att stärka våra medlemmars konkurrenskraft och driva den hållbara utvecklingen framåt. Tillsammans med företag över hela landet formar vi teknikbranschens framtid – för vi är tekniksverige.

www.teknikforetagen.se